

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ і туризму

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, МЕНЕДЖМЕНТУ
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДОРАДНИЦТВА**

Витвицька О.Д., Крикуненко К.В.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо виконання магістерської кваліфікаційної роботи
здобувачами вищої освіти
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальності D3 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми «**Управління інноваційною та
консалтинговою діяльністю**»

Київ 2025

Методичні рекомендації щодо виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентами галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми **«Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю»**/ уклад.: О.Д. Витвицька, К.В. Крикуненко. Київ: НУБіП, 2025. 32 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 8 від 19.06..2025 р.)

Укладачі:

Витвицька О.Д., завідувач кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, доктор економічних наук, професор;
Крикуненко К.В., доцент кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва НУБіП України, кандидат економічних наук.

Рецензенти:

Шпикуляк О.Г., Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки", доктор економічних наук, професор;

Талавири М.П., завідувач кафедри економічної теорії НУБіП України, доктор економічних наук, професор.

Методичні рекомендації розроблено відповідно до вимог підготовки освітнього ступеня «Магістр» і компетентностей галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми **«Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю»** та висвітлено основні вимоги які ставляться до підготовки, написання та захисту магістерської кваліфікаційної роботи.

Зміст

1	Загальні положення	4
2	Етапи виконання магістерської кваліфікаційної роботи	5
3	Вибір та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи	7
4	Розподіл функцій керівника магістерської кваліфікаційної роботи та студента	8
5	Підготовка магістерської кваліфікаційної роботи та її структура	9
6	Вивчення літературних джерел за темою магістерської кваліфікаційної роботи	14
7	Збір матеріалу, його обробка та викладення змісту магістерської кваліфікаційної роботи	14
8	Оформлення магістерської кваліфікаційної роботи	15
	1. Оформлення ілюстрацій (рисуноків)	
	2. Оформлення таблиць	
	3. Оформлення формул	
	4. Оформлення приміток	
	5. Оформлення посилань	
	6. Оформлення списку використаної літератури	
	7. Оформлення додатків	
	8. Оформлення графічної частини	
9	Підготовка постерної презентації (для студентів денної форми)	20
10	Підготовка презентації до захисту магістерської кваліфікаційної роботи	21
11	Захист магістерської кваліфікаційної роботи	22
	Додатки	24

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота – це самостійна індивідуальна магістерська робота з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в рамках обов’язкової та вибіркової складових освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Кваліфікаційна робота є формою атестації здобувачів вищої освіти та контролю набутих ними у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, компетентностей необхідних для виконання професійних обов’язків.

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК). ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК). СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації; СК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість; СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію; СК10. Здатність до управління організацією та її інноваційним розвитком; СК11*. Здатність приймати раціональні управлінські рішення в організаціях та підрозділах, які займаються інноваційною діяльністю та наданням консалтингових послуг з врахуванням соціально важливих засад аграрної сфери.

Програмні результати навчання. ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах; ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення; ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями; ПРН 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї; ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах; ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність; ПРН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією; ПРН11. Мати навички забезпечення особистого професійного розвитку та планування власного часу; ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 14*. Вміти організовувати та здійснювати інноваційно-консалтингову діяльність у організаціях аграрної сфери, застосовувати сценарне прогнозування тенденцій розвитку ринку нових агротехнологій на основі сучасних концепцій управління.

Виконання і захист магістерської кваліфікаційної роботи є завершальним етапом підготовки та формою атестації здобувачів за освітньо-професійною програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Тема магістерської кваліфікаційної роботи має бути стислою, відповідати освітній і науковій галузям, з актуальних питань управління організаціями та їх підрозділами, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Обрана тема магістерської кваліфікаційної роботи закріплюється за здобувачем на підставі його письмової заяви на ім'я директора ННІ. Розгляд та уточнення тем магістерських кваліфікаційних робіт здійснюється на засіданні кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва. Закріплення за здобувачем теми магістерської кваліфікаційної роботи, керівника оформлюється наказом ректора НУБіП України на підставі витягу з протоколу засідання кафедри публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва.

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є проведення теоретичних та практичних досліджень, поглиблене осмислення професійних питань, розробка стратегічних та тактичних інноваційних рішень, обґрунтування та впровадження у виробництво нових продуктів (послуг), бізнес-моделі інноваційного виробництва, консалтингових (дорадчих) послуг на засадах європейських цінностей.

Завдання магістерської кваліфікаційної роботи полягає у дослідженні об'єкту, науковому обґрунтуванні результатів дослідження та практичному їх використанні в управлінні організаціями та їх підрозділами.

Практичне виконання магістерської кваліфікаційної роботи освітньо-професійною програмою підготовки проводиться у формі наукових досліджень в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника університету і можуть бути використаними у практиці конкретного суб'єкта організацій та їх підрозділів.

Наповнення магістерської кваліфікаційної роботи містить аналіз літературних та інформаційних джерел, їх узагальнення, характеристики досліджених фактів, явищ і закономірностей, та одержаних власних результатів досліджень. Висновки ґрунтуються на основі власних досліджень, викладаються чітко і лаконічно. Запропоновані інноваційні рішення мають бути науково обґрунтованими з відповідним аналізом та прогнозом результатів їх впровадження і з аналізом ризиків, що при цьому можуть виникнути.

Результати наукових досліджень викладаються логічно та аргументовано. При цьому варто уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології. Магістерська кваліфікаційна робота може містити знаковий апарат (формули, графіки, діаграми, схеми, таблиці тощо).

Магістерська кваліфікаційна робота виконується державною мовою (українською) з урахуванням орфографічних, пунктуаційних та стилістичних норм.

Наукову інформацію в ній необхідно викладати у повному обсязі, висвітлюючи одержані результати дослідження, з детальним описом методів дослідження. Наукова інформація має бути висвітлена на фактичному матеріалі з обґрунтуванням новизни та практичного значення роботи.

До магістерських кваліфікаційних робіт ставляться особливі вимоги, які полягають:

- ✓ в актуальності тематики, відповідності її сучасному стану певної галузі науки та перспективам розвитку, практичним завданням відповідної сфери;
- ✓ у критичному аналізі висвітлення теми дослідження в наукових виданнях;
- ✓ у характеристиці історії досліджуваної теми та її сучасного стану;
- ✓ у характеристиці предмета і мети, описі та аналізі методів дослідження, проведених експериментів (якщо такі були) та ін.

2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Основними етапами підготовки та виконання магістерської кваліфікаційної роботи є:

- вибір теми та її затвердження;
- розробка завдання та складання поетапного плану виконання магістерської роботи;
- опрацювання літературних джерел;
- збір фактичного матеріалу під час практик;
- обробка матеріалу із застосуванням сучасних методів, зокрема і статистичного аналізу;
- написання першого варіанту тексту роботи, подання його на ознайомлення керівнику;
- усунення недоліків, підготовка остаточного варіанту тексту, оформлення магістерської кваліфікаційної роботи;
- перевірка магістерської кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату;

- апробація результатів дослідження на загальноуніверситетській конференції у форматі **постерних презентацій (для денної форми навчання)**;
- отримання відгуку керівника магістерської кваліфікаційної роботи;
- подання зброшурованої у твердій палітурці завершеної магістерської кваліфікаційної роботи на кафедру;
- внутрішнє рецензування магістерської кваліфікаційної роботи;
- попередній захист магістерської кваліфікаційної роботи на засіданні випускової кафедри;
- захист магістерської роботи на засіданні екзаменаційної комісії (далі – ЕК).

Двічі за період навчання студент магістратури проходить атестацію на засіданні випускової кафедри, де звітує про стан виконання індивідуального навчального плану та магістерської кваліфікаційної роботи. За результатами звіту керівник доповідає про хід виконання індивідуального навчального плану, помилки і неточності у виконанні магістерського дослідження, визначаючи способи їх усунення або шляхи раціонального покращення. У результаті обговорення приймається рішення «атестувати», «не атестувати» студента, яке відображається у протоколі засідання кафедри та в системі "MyNYBiP".

Вимоги до організації підготовки і захисту магістерських кваліфікаційних робіт:

за освітньо-професійною програмою підготовки:

- а) до 30 жовтня (1 року навчання) – затвердження теми наказом профільного проректора;
- б) до 30 листопада – презентація мети, задач та методів дослідження на засіданнях випускових кафедр;
- в) до 30 травня – презентація теоретичної складової магістерської кваліфікаційної роботи;
- г) до 15 листопада (2 року навчання) – перевірка магістерських кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату;
- д) до 25 листопада – проведення постерних презентацій результатів дослідження;
- е) до 30 листопада – проведення попереднього захисту магістерських кваліфікаційних робіт на випускових кафедрах;
- є) 10-15 грудня – захист магістерських кваліфікаційних робіт перед екзаменаційною комісією;
- ж) 23, 24 грудня – випуск магістрів;

До захисту магістерської кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК допускаються студенти, які успішно склали екзаменаційні сесії, пройшли практику за фахом, захистили відповідні звіти, виконали всі завдання індивідуального навчального плану, пройшли перевірку на ознаки плагіату магістерської кваліфікаційної роботи та попередній захист на випусковій кафедрі, а також взяли участь у постерній конференції (**денна форма навчання**) і заповнили портфоліо магістра в особистому електронному кабінеті.

Студентам, які успішно захистили магістерську кваліфікаційну роботу згідно з освітньою програмою підготовки, рішенням ЕК присуджується ступінь вищої освіти «магістр» та присвоюється кваліфікація «магістр менеджменту».

3. ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Право вибору теми магістерської кваліфікаційної роботи надається студенту в межах орієнтовної тематики, яка розробляється відповідною випусковою кафедрою, щороку поновлюється та погоджується з директором ННІ.

Оновлюючи тематику магістерських кваліфікаційних робіт, кафедри дотримуються структури: 60% – теми фундаментального характеру (традиційні теми, які дають базову фахову основу підготовки), 25% – теми інноваційного характеру (відповідають сучасним проблемам науки і практики, передбачають накладання якоїсь додаткової умови), 15% – теми неординарного характеру (підтвердження або спростування існуючих гіпотез та висунення нових).

При виборі теми магістерської кваліфікаційної роботи варто враховувати її актуальність і новизну, наявність наукової бази для виконання, можливість отримання та опрацювання експериментального матеріалу, наявність власних досліджень, досвіду, розробок, майбутнє місце працевлаштування (дод.З).

Виконання магістерської кваліфікаційної роботи базується на матеріалах обраного об'єкту дослідження. Крім того, визначається місце об'єкту дослідження в (регіоні, відповідній галузі). Не дозволяється виконувати магістерську кваліфікаційну роботу кільком студентам однієї академічної групи з однієї і тієї ж теми, на базі однієї і тієї самої структури, підприємства.

Якщо однакову тему магістерської кваліфікаційної роботи виявило бажання писати кілька студентів, остаточне рішення приймає завідувач кафедри, виходячи зі строків (дати) подання заяв студентами на кафедру.

Вибрана студентом тема закріплюється за ним на підставі його письмової заяви на ім'я (директора ННІ) (додаток А).

Студентам заочної форми здобуття вищої освіти пропонується обирати тему магістерської кваліфікаційної роботи з урахуванням потреб виробництва, зокрема підприємств, установ, де вони працюють.

Тема магістерської кваліфікаційної роботи може бути уточнена за заявою студента магістратури на засіданні відповідної кафедри, але не пізніше, ніж за два місяці до визначеного терміну подання завершеної кваліфікаційної роботи до захисту. Зміна теми магістерської кваліфікаційної роботи оформлюється наказом проректора університету за поданням директорату ННІ після узгодження з навчальним відділом університету.

Керівниками магістерських кваліфікаційних робіт можуть бути науково-педагогічні працівники НУБіП України з науковим ступенем доктора наук чи досвідченого кандидата наук, коло наукових і фахових інтересів яких відповідає тематиці магістерської кваліфікаційної роботи.

За одним керівником закріплюється до п'яти студентів магістратури (на окремих формах здобуття освіти) на навчальний рік. Окремі випадки зміни кількості студентів магістратури, закріплених за одним керівником (високі результати профорієнтаційної роботи НПП, вузька специфіка дослідження магістра тощо).

4. РОЗПОДІЛ ФУНКЦІЙ КЕРІВНИКА МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи виконує такі функції:

- пропонує студентам магістратури теми магістерських кваліфікаційних робіт відповідно до свого наукового напрямку діяльності, освітньої програми та потреб установ, підприємств, організацій;
- формує разом зі студентом магістратури завдання на підготовку магістерської кваліфікаційної роботи;
- надає допомогу у підготовці індивідуального навчального плану та створенні портфоліо магістра і контролює його виконання;
- протягом всього періоду навчання на основі аналізу підготовлених студентом магістратури матеріалів фіксує його виконання, про що звітує на засіданні кафедри;
- рекомендує студенту необхідну нормативну, навчальну, довідкову літературу та інші джерела для самостійного опрацювання;
- залучає студентів магістратури до наукової роботи;
- допомагає студенту готувати наукові публікації за результатами досліджень і сприяє їх опублікуванню у фахових виданнях, матеріалах наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів та ін.;
- несе відповідальність за випадки виявлення академічного плагіату у магістерській кваліфікаційній роботі студента;
- готує об'єктивний відгук на магістерську кваліфікаційну роботу перед її захистом на кафедрі;
- бере участь у засіданні кафедри під час попереднього захисту магістерської кваліфікаційної роботи;
- сприяє працевлаштуванню випускника магістратури.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи несе особисту відповідальність за повноту і якість виконання вищезазначених функцій.

Студент виконує такі функції:

- визначається з темою магістерської кваліфікаційної роботи відповідно до своєї освітньої програми;
- разом з керівником формує завдання на підготовку магістерської кваліфікаційної роботи;
- формує індивідуальний навчальний план, обравши вибіркові дисципліни в електронному кабінеті та створює портфоліо магістра і відповідає за його вчасне наповнення;
- бере участь у наукових конференціях із подальшим опублікуванням результатів досліджень, а також у загальноуніверситетській конференції у форматі постерних презентацій результатів досліджень;
- добирає і опрацьовує нормативні документи, навчальну, наукову й довідкову літературу та інші джерела;
- критично аналізує позиції різних авторів на проблеми, що мають безпосереднє відношення до роботи та визначає своє особисте ставлення до них;
- узагальнює матеріали та застосовує сучасні методи і методики наукових досліджень;
- використовує набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички;
- опановує методику досліджень стосовно, об'єкта, предмета дослідження, мети, завдань;
- знаходить аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптує

- їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження;
- самостійно приймає оптимальні рішення;
 - у період практики на основі теоретичних положень та методики досліджень ґрунтовно і всебічно вивчає стан справ у реальних умовах з предмету досліджень та добирає фактичний матеріал;
 - на основі теоретичних положень (перший розділ) та фактичного стану справ з предмету досліджень (другий розділ) опрацьовує третій проєктно-рекомендаційний, конструктивний розділ, робить висновки і подає керівникові на перевірку;
 - усуває суттєві недоліки, що виявились у процесі попереднього захисту на кафедрі;
 - отримує відгук керівника магістерської кваліфікаційної роботи;
 - використовуючи сучасні інформаційні технології, готує презентацію магістерської кваліфікаційної роботи, яку демонструє під час попереднього захисту на кафедрі, а в подальшому на засіданні ЕК;
 - переплітає роботу і подає з відгуком керівника завідувачу кафедри, який засвідчує своїм підписом її допуск до розгляду на засіданні ЕК;
 - отримує рецензію на роботу від науково-педагогічного працівника іншої кафедри ННІ та готує відповіді на зауваження;
 - подає електронну версію магістерської кваліфікаційної роботи відповідальному за наповнення і функціонування інституційного репозиторію випускними магістерськими кваліфікаційними роботами ННІ для перевірки на ознаки академічного плагіату у встановлені строки;
 - несе персональну відповідальність за наявність академічного плагіату у магістерській кваліфікаційній роботі;
 - доповідає на засіданні ЕК відповідно до графіка, встановленого директором ННІ.

Студент повинен виконувати перераховані вище функції у строки, встановлені керівником. Студент магістратури несе особисту відповідальність за якість виконання, автентичність роботи та своєчасність підготовки матеріалів.

5. ПІДГОТОВКА МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

Зміст магістерської кваліфікаційної роботи має свідчити про рівень фахової підготовленості студента магістратури до професійної або наукової діяльності, а саме, здатність:

- використовувати набуті в процесі здобуття вищої освіти теоретичні знання, практичні навички;
- аналізувати джерела інформації, в першу чергу наукові;
- узагальнювати матеріали та застосовувати сучасні методи і методики наукових досліджень;
- використовувати сучасні інформаційні технології;
- ґрунтовано використовувати вітчизняний та міжнародний досвід при висвітленні досліджуваних питань;
- знаходити аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптувати їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження;
- за результатами аналізу самостійно приймати оптимальні рішення.

Після вибору та затвердження теми студент повинен чітко визначити мету роботи,

об'єкт дослідження, послідовність написання; підібрати відповідну наукову літературу та нормативно-інструктивні матеріали.

Магістерська кваліфікаційна робота готується на конкретних матеріалах підприємств, регіонів, галузей і тому результати дослідження повинні мати практичне значення.

Магістерська кваліфікаційна робота повинна:

- відображати сучасний стан та тенденції економічного розвитку України, враховувати досвід світової економіки;
- показати рівень спеціальної підготовки студента, який відповідає кваліфікаційним вимогам освітньо-професійної програми «Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю» та здібності і вміння студента застосовувати отримані знання з фахових дисциплін для вирішення практичних задач при використанні емпіричних і теоретичних методів досліджень;
- виконуватися на практичних матеріалах конкретних організацій, установ, підприємств або галузевих матеріалах;
- базуватись на застосуванні прогресивних методів досліджень;
- містити аргументацію актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності;
- відображати самостійність і системність підходу студента у виконанні досліджень з конкретної проблеми;
- свідчити про знання студентом монографічної літератури з обраної теми, законодавчих актів України й урядових рішень, нормативних актів, положень, інструкцій, стандартів тощо;
- містити аналіз різних точок зору з вказівками на джерела (у вигляді посилань або цитувань) і обов'язкове формулювання аргументованої позиції щодо порушення у роботі дискусійного питання;
- повністю розкривати тему дослідження, мати аргументоване обґрунтування висновків і пропозицій, що представляють науковий та практичний інтерес.

Складання плану магістерської кваліфікаційної роботи є важливим відповідальним етапом підготовчої роботи.

Структура і зміст роботи, співвідношення розділів визначаються її темою і містять:

- 1.Картку магістерської кваліфікаційної роботи.
- 2.Титульний аркуш.
- 3.Завдання до виконання магістерської кваліфікаційної роботи.
- 4.Реферат.
- 5.Зміст.
- 6.Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності).
- 7.Вступ.
- 8.Основна частина.
- 9.Висновки.
- 10.Список використаних джерел.
- 11.Додатки.

У картці магістерської кваліфікаційної роботи (додаток Б) розміщується така інформація: код кафедри (наприклад 04.01); літери МКР – Магістерська кваліфікаційна робота; номер та дата підписаного проректором університету наказу про затвердження тем магістерських кваліфікаційних робіт; порядковий номер студента в наказі про затвердження тем магістерських кваліфікаційних робіт; літери ПЗ – пояснювальна записка.

Титульний аркуш (додаток В) містить назву освітнього закладу, ННІ, кафедри, УДК, тему магістерської кваліфікаційної роботи, код і найменування спеціальності, освітньої програми підготовки, прізвище та ініціали автора, прізвище, ініціали керівника та його науковий ступінь і вчене звання, відомості щодо допуску магістерської кваліфікаційної роботи до захисту, погодження магістерської кваліфікаційної роботи директором ННІ НО, календарний рік захисту.

Завдання до виконання магістерської кваліфікаційної роботи видається в місячний термін від дня реєстрації наказу про затвердження тем (додаток Г).

Зміст подається на початку магістерської кваліфікаційної роботи і містить найменування та номери перших сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів подають у магістерській кваліфікаційній роботі окремим списком перед вступом, якщо вжито специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо.

Перелік друкують двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа – їх детальне розшифрування.

Якщо у магістерській кваліфікаційній роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Приклад оформлення умовних позначень:

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ПДВ – податок на додану вартість;

ІД - інноваційна діяльність...

У вступі до магістерської кваліфікаційної роботи:

- ☐ обґрунтовуються актуальність обраної теми, мета і зміст поставлених завдань;
- ☐ визначається об'єкт і предмет дослідження;
- ☐ зазначається обраний метод (або методи) дослідження, теоретична цінність і прикладна значущість отриманих результатів;
- ☐ наводиться інформація про апробацію результатів роботи та публікації студента магістратури;
- ☐ зазначається участь студента у науковій роботі (конкурси наукових робіт), участь у наукових конференціях, науковому гуртку, виконання науково-дослідних тем випускаючої кафедри;
- ☐ окреслюються положення, винесені на захист.

Для обґрунтування актуальності обраної теми необхідно сформулювати мету дослідження та виділити ті завдання, що потрібно вирішити для досягнення поставленої мети.

Завдання, що будуть вирішуватися згідно з визначеною метою, зазначаються у формі перерахунку (вивчити..., описати..., встановити..., виявити... тощо).

Завданням магістерської кваліфікаційної роботи освітньо-професійної програми підготовки є узагальнення здобутих знань з спеціальності менеджмент, вивчення і дослідження об'єктів з метою їх практичного використання.

Визначення об'єкта і предмета дослідження є обов'язковою складовою вступу.

Об'єктом дослідження магістерської кваліфікаційної роботи можуть бути відносини, явища, процеси, моделі та механізми в системі управління організаціями та їх підрозділами

на вищому центральному, регіональному, місцевому та галузевому рівнях.

Предмет дослідження – це частина об’єкта та сфера його діяльності, на яку спрямовано основну увагу дослідника. Предмет дослідження узгоджується з темою магістерської кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження - наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації, інституціонального, інструментального, функціонального, організаційно-технологічного та правового забезпечення, економічний аналіз, імітаційне моделювання, системного аналізу, моделювання, прогнозування та проєктування...

Важливу частину вступу займає наукова новизна та практична значущість отриманих результатів. Студент має коротко викласти нові наукові положення (рішення), запропоновані особисто. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (уперше отримано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Практична значущість магістерської кваліфікаційної роботи свідчить, що знання та розробки, отримані студентом в ході її виконання, можуть бути використані на конкретному підприємстві.

Апробація результатів дослідження свідчить про участь здобувача у науковій роботі кафедри та університету (конкурсах наукових робіт, науково-дослідних темах, науковому гуртку, круглих столах, семінарах, всеукраїнських і зарубіжних науково-практичних конференціях тощо).

Публікації. Зазначається кількість авторських публікацій здобувача (або у співавторстві з керівником).

На завершення вступу доцільно подати структуру роботи, тобто навести перелік її структурних елементів і обґрунтувати послідовність їх розміщення, зазначити, скільки сторінок займає основний текст магістерської кваліфікаційної роботи, додатки, вказати кількість таблиць, рисунків, використаних літературних джерел.

Основна частина магістерської кваліфікаційної роботи складається з розділів, які, у свою чергу, можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти. Кожний розділ треба починати з нової сторінки.

У розділах основної частини рекомендовано наводити:

- огляд літератури;
- напрями та методи досліджень;
- теоретичні обґрунтування/положення;
- результати аналітико-експериментальних досліджень;
- аналіз і узагальнення одержаних результатів, їх обґрунтування.

У першому розділі розкриваються основні теоретичні положення, проблеми, що існують стосовно питань, які досліджуються, огляд літератури. Огляд літератури, патентний пошук має забезпечуватися за допомогою спеціалізованих порталів доступу до наукових видань AGORA, EBSCO, DOAJ. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20 відсотків обсягу основної частини магістерської кваліфікаційної роботи.

У другому розділі обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводяться методи вирішення задач, розробляється загальна методика проведення дослідження.

У наступних розділах наводяться результати досліджень із зазначенням нового, що вносить автор у розробку проблеми. Оцінюється повнота вирішення поставлених задач, достовірність отриманих результатів (характеристик, параметрів), порівняння їх з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних авторів. Обробка отриманої інформації виконується з використанням прикладного програмного забезпечення (Excel, статистичні пакети,тощо).

За результатами дослідження після кожного розділу необхідно зробити висновки в

контексті завдань, які розглядалися в його підрозділах.

У висновках наводяться наукові та практичні результати отримані в процесі проведеного дослідження, формулюються розв'язані наукові проблеми та їх значення для науки і практики, наводяться висновки і рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів.

Список використаних джерел містить наукові праці стосовно предмету дослідження та інші інформаційні документи, на які обов'язково мусять бути посилання в тексті магістерської кваліфікаційної роботи. До їх складу в обов'язковому порядку включаються назви законодавчих та інших нормативних документів, наукових статей (у т.ч. не менше двох джерел із наукометричних баз Scopus або Web of Science), наявні публікації результатів досліджень студента магістратури, керівника чи представників наукової школи університету із теми дослідження, а також практичних публікацій, монографій, підручників, вебсайтів, інформацією яких користувалися під час роботи. Порядок оформлення списку використаних джерел можна одержати з таких стандартів: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

До додатків за необхідності включаються такі допоміжні матеріали:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи й акти впровадження, розрахунки;
- допоміжні ілюстрації.

Загальний обсяг магістерської кваліфікаційної роботи – до 80 сторінок.

Студенти пишуть реферат магістерської кваліфікаційної роботи, який містить характеристику самої роботи (інформацію щодо структури, кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг магістерської кваліфікаційної роботи у сторінках) та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновки та ключові слова. Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7. Обсяг реферату до 3-х сторінок. Розміщується реферат перед змістом магістерської кваліфікаційної роботи.

Для завершення підготовки магістерської кваліфікаційної роботи студентам магістратури надається час згідно із затвердженим графіком освітнього процесу.

Магістерська кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Для перевірки магістерської кваліфікаційної роботи на плагіат здобувач вищої освіти подає її повну електронну версію та форму опису відповідальному на кафедрі публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності за наповнення і функціонування інституційного репозитарію. Магістерська кваліфікаційна робота, яка не пройшла перевірку на академічний плагіат, до захисту не допускається та потребує доопрацювання.

У кваліфікаційній роботі має бути розв'язана складна задача у сфері управління організаціями та їх підрозділами, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.

6. ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Під час складання бібліографії необхідно фіксувати бібліотечні шифри кожного джерела, щоб не витратити часу на повторний пошук. Роботу з літературою слід починати зі складання правильного та повного списку книг, монографій, підручників, навчальних посібників з посиланнями на джерело.

Вивчення літератури – це активний процес творчого засвоєння матеріалу для вирішення завдань, поставлених у роботі. Виписки із літературних джерел мають бути короткими і чітко сформульованими.

Працюючи над літературою, необхідно:

- з'ясувати значення термінів та незнайомих слів;
- виділити основне у прочитаному;
- записати питання, що виникають під час роботи;
- після вивчення літератури поставити перед собою контрольні запитання (наприклад: яка основна ідея автора, які аргументи висуває автор, з чим можна погодитись, з чим можна не погодитись тощо).

7. ЗБІР МАТЕРІАЛУ, ЙОГО ОБРОБКА ТА ВИКЛАДЕННЯ ЗМІСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Збір та систематизація теоретичного й практичного матеріалу є важливим і відповідальним етапом у виконанні магістерської кваліфікаційної роботи. Нагромадження та систематизацію зібраного матеріалу студент здійснює в процесі виконання науково-дослідної роботи під час навчання та проходження практики за фахом.

На першому етапі виконання магістерської кваліфікаційної роботи систематизований матеріал групується в певні параграфи, розділи, складається детальний план викладення зібраних та опрацьованих даних, будуються аналітичні таблиці; готується необхідний графічний матеріал; уточнюється план роботи, визначається необхідність збору додаткового матеріалу.

На другому етапі формулюються висновки і пропозиції, що впливають із основного змісту роботи, оцінюється можливість їх впровадження у практику.

На завершальному етапі здійснюється літературна обробка (редагування) магістерської кваліфікаційної роботи, уточнюються форма і зміст аналітичних таблиць та графічного матеріалу. Зміст роботи повинен відповідати назві підрозділів і пунктів, викладатись у логічній послідовності, конкретно; на сторінках тексту слід виділяти окремі абзаци в межах допустимих норм.

8. ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги. Текст друкується на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм), через півтора інтервали – з використанням шрифту текстового редактора Word – Times New Roman, 14-й кегль.

Текст магістерської кваліфікаційної роботи друкується з дотриманням таких відступів

від краю сторінки: лівий – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту має бути однаковою. Якщо у текст вписуються від руки іншомовні слова, формули, умовні знаки, то їх треба вписувати чорнилом, тушшю, пастою тільки чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту повинна наближатись до щільності основного тексту. Назви підприємств, установ, організацій у магістерській кваліфікаційній роботі наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно до чинних стандартів з бібліотечної і видавничої справи.

Заголовки структурних частин магістерської роботи «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір тексту. У кінці надрукованого таким чином заголовку ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 2-3 інтервалам (6-9 мм). Абзацний відступ має бути однаковим впродовж усього тексту та дорівнювати п'яти знакам. Кожну структурну частину магістерської кваліфікаційної роботи починають з нової сторінки.

Текст розділів може складатись з підрозділів. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка у кінці заголовка не ставиться.

Якщо підрозділи містять пункти, то заголовки цих пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого у підбір до тексту, ставиться крапка.

Якщо заголовок складається з двох чи більше речень, то їх розділяють крапкою. Заголовки чи слова у них не підкреслюються і слова при переносах не розбиваються.

Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) і подальшим текстом має дорівнювати трьом міжрядковим інтервалам, а відстань між заголовком і останнім рядком попереднього тексту (для тих випадків, коли кінець одного і початок другого підрозділу розташовується на одній сторінці) - чотирьом міжрядковим інтервалам.

Нумерація. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака №.

Нумерація має бути наскрізною, причому першою сторінкою є титульний аркуш, але на ньому номер сторінки не ставиться. Рисунки і таблиці включаються у загальну нумерацію. Сторінки з додатками і списком літератури включаються у наскрізну нумерацію. Номер сторінки проставляється у правому верхньому кутку сторінки без будь яких знаків (крапки у кінці, виділення рисками, дужками тощо).

Номер розділу ставиться після слова “Розділ”, наприклад “Розділ 4.”, а “ЗМІСТ”. “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ” не нумеруються. Нумерація починається з першого розділу.

Підрозділи нумеруються у межах розділу. Номер підрозділу складається із номера розділу та свого порядкового номера, розділених крапкою. У кінці також ставиться крапка, наприклад “2.1.” (перший підрозділ (параграф) другого розділу). Пункти нумеруються арабськими цифрами у межах кожного підрозділу. Номер пункту має складатися із номера розділу, підрозділу і пункту (свого порядкового номера), розділених крапками. У кінці номера пункту також ставиться крапка, наприклад, “2.1.3.” (третій пункт першого підрозділу другого

розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка. Нумери підрозділів і пунктів ставляться на їх початку, номер пункту - на початку першого рядка абзацу, яким розпочинається відповідний пункт. Цифра номера пункту не повинна виступати за межі абзацу.

Якщо пункти міститимуть підпункти, то їх нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

8.1. Оформлення ілюстрацій (рисуноків)

Ілюстрації (фотографії, схеми, креслення, графіки тощо) називаються рисунками, які нумеруються послідовно у межах розділу або наскрізно (якщо рисуноків не багато) арабськими цифрами. Якщо рисуноків багато, то номер рисунка має складатися із номера розділу і порядкового номера рисунка, розділених крапкою, наприклад "Рис.1.2." (другий рисунок першого розділу), а далі йде назва рисунка. При посиланні на рисунок перший раз необхідно вписувати його повний номер, наприклад, "(рис.1.2)". Подальші посилання на рисунки виконуються разом із скороченим словом "дивись", наприклад "(див.рис.1.2)". Рисунки мають розташовуватись одразу після посилання на них у тексті. Якщо на даній сторінці немає місця, то їх необхідно розташувати на наступній сторінці у зручній для ознайомлення формі тобто, щоб для вивчення цього рисунка сторінку можна було б повернути за годинниковою стрілкою. *Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під рисунком.*

8.2. Оформлення таблиць

Таблиці у роботі нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті пишеться слово "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці складається із номера розділу і порядкового номера таблиці, розділених крапкою, наприклад "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого розділу). При посиланні на таблицю вказують її повний номер, а слово "Таблиця" пишуть у скороченому вигляді, наприклад "(табл.1.2)". Якщо у роботі тільки одна таблиця, то її не нумерують і слово "Таблиця" не пишуть. Під словом "Таблиця" розміщується заголовок таблиці симетрично до форми таблиці. Слово "Таблиця" і заголовок починаються з великої букви. Назва не підкреслюється.

Таблиці потрібно розташовувати після першої згадки її у тексті так, щоб її зручно було розглядати без повороту або з поворотом за годинниковою стрілкою. Якщо на даній сторінці немає місця, то їх необхідно розташувати на наступній сторінці у зручній для ознайомлення формі, тобто, щоб для вивчення таблиці сторінку можна було б повернути за годинниковою стрілкою. При переносі таблиці на наступну сторінку нумерацію колонок необхідно повторити, а над нею розмістити слова "Продовження табл." із зазначенням її номера, наприклад "Продовження табл.1.2".

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш, при цьому назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою у межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то у першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку - боковик.

Заголовки граф таблиці пишуться з великої букви, підзаголовки граф - з малої, якщо

вони складають одне речення із заголовком, і з великої, якщо вони мають самостійне значення. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу “№ з.п.” у таблицю включати не потрібно (крім випадків, коли на рядок таблиці є посилання у тексті). Якщо текст, який повторюється у графі таблиці і складається з одного слова, то його можна замінити лапками; якщо текст повторюється і складається з двох чи більше слів, то при першому повторенні його замінюють на слова “Те ж”, а далі - лапками. Замість цифр, марок, знаків, букв, математичних чи хімічних символів лапки не допускаються. Якщо цифрові дані у якомусь рядку таблиці не наводяться, то у ньому ставиться прочерк.

8.3. Оформлення формул

Формули в роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули у розділі, між якими ставиться крапка. Номер формули пишеться біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули (якщо формула велика, то на рівні нижнього рядка формули до якої він відноситься) в круглих дужках, наприклад (2.2) (друга формула другого розділу). Пояснення позначень символів чи числових коефіцієнтів наводиться безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони подані у формулі. Це пояснення подається з нового рядка, починаючи зі слова ”де”, двокрапка після якого не ставиться. Значення кожного символу чи числового коефіцієнта подається з нового рядка. Розмірність одного і того ж параметра у межах роботи має бути однаковою. При посиланні у тексті на формулу, необхідно подати її повний номер у дужках, наприклад, ”У формулі (1.2)”. Рівняння і формули виділяються з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка.

8.4. Оформлення приміток

Якщо у тексті є необхідність у примітках, в яких вказують довідкові чи пояснювальні дані, то пишеться слово “Примітка” чи “Примітки”. Якщо приміток на одному аркуші в одному пункті чи підпункті декілька, то після слова “Примітки” ставиться двокрапку і примітки нумеруються. Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова “Примітка” ставиться крапка.

8.5. Оформлення посилань

У роботі часто робляться посилання на джерела, матеріали чи окремі результати, які використовуються при розробці проблеми, задачі, розгляді питання та ін. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо цього документа, допомагають з’ясувати його зміст, мову тексту, обсяг.

Посилатись слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатись у тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовуються відомості із джерел документальної інформації чи з великою кількістю сторінок, то у посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дається посилання.

Посилання у тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком

їх у списку літератури, виділивши двома квадратними дужками, наприклад “...у працях [2-5, 8]...” чи [17, с.20-25].

Часто посилання на джерела робиться у виносках. При такому варіанті посилання має відповідати його бібліографічному опису, часто з вказівкою на номери сторінок.

При посиланнях на ілюстрації, таблиці, формули, які розміщені у самій роботі автора, відповідно вказується: порядковий номер ілюстрації (наприклад, “рис. 2.4”; номер таблиці (наприклад, “в табл. 1.4”); порядковий номер формули (наприклад, “у формулі (2.2)”. При повторних посиланнях на ілюстрації та таблиці треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад, “див. рис. 2.4”.

8.6. Оформлення списку використаної літератури

До цього списку включаються усі використані джерела, які розташовуються за алфавітом або у порядку посилань на них у тексті. Інформація про видання (монографії, підручники, довідники тощо) має включати: прізвище та ініціали автора, назву книги, місце видання, видавництво і рік видання, обсяг у сторінках. Ці дані друкуються у виданнях.

Прізвище автора подається у називному відмінку. Якщо є два, три чи чотири автори, то їх прізвища з ініціалами подають у тій послідовності, у якій вони надруковані у книзі; перед прізвищем наступного автора ставлять кому. При наявності більше чотирьох авторів, вказують прізвища з ініціалами тільки перших трьох, а далі пишуть слова ”та інші”.

Дані про статтю із періодичного видання мають вказувати: прізвище та ініціали автора, заголовок статті, назву видання (журналу), назву серії (якщо така є), рік випуску, номер видання (журналу), сторінки, на яких розміщена стаття. Заголовок статті подається у тому вигляді, як вказано у періодичному виданні. Назву серії пишуть після скороченого слова “сер”. Нумери сторінок, на яких розміщена стаття, розділяють рискою, наприклад, С.32-39.

Оформлення літератури згідно стандарту ДСТУ 8302:2015.

8.7. Оформлення додатків

Додатки оформляються як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку посилань у тексті роботи. Кожний додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими буквами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими буквами з першої великої друкується слово “Додаток ” і велика літера української абетки, наприклад “Додаток А”, “Додаток Б”. Додатки слід позначати послідовно відповідно до букв алфавіту, за винятком букв Г, Ґ, Є, І, Ї, И, О, Ч, Ї. Один додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатка може поділятися на розділи та підрозділи, які нумеруються у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1. - підрозділ перший третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули у додатках нумеруються у межах кожного додатка, наприклад: рис. А.1.2. - другий рисунок першого розділу додатка А; формула (В.1) - перша формула додатка В.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші роботи під її назвою друкують великими буквами слово “ДОДАТКИ”.

8.8. Оформлення графічної частини

Залежно від теми графічний матеріал може поділятися:

- креслення загального вигляду об’єкта проектування;
- конструктивні креслення;
- графіки та схеми, які розкривають технологію виготовлення або створення запроектованого об’єкта;
- демонстраційні креслення та плакати, які містять техніко-економічні порівняння варіантів проектних рішень.

Якщо графічна частина містить технічні креслення, то вони повинні бути виконані відповідно до чинної системи стандартів.

Вибраний для конструктивного розроблення об’єкт чи окремий його елемент повинен бути зображений у закінченому вигляді.

9. ПІДГОТОВКА ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

ПІДГОТОВКА ПОСТЕРНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ (для студентів денної форми)

З метою підвищення якості підготовки магістерських робіт та рівня наукової та професійної підготовки, недопущення дублювання тем, підвищення рівня унікальності проводиться до 30.10.2026 р. загальноуніверситетська конференція для студентів магістратури 2-го року навчання з метою представлення результатів своїх досліджень в рамках підготовки магістерської кваліфікаційної роботи у вигляді постерних презентацій. Структура постерної презентації.

Міністерство освіти і науки України Національний університет біоресурсів і природокористування України Назва магістерської кваліфікаційної роботи виконавець: ПіБ, спеціальність D3 Менеджмент, ОПІ УІКД, група науковий керівник: науковий ступінь, вчене звання, ПІБ					
<u>Анотація роботи</u> (вступ магістерської кваліфікаційної роботи) <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center; padding: 5px;">мета об'єкт предмет</td> <td style="width: 50%; text-align: center; padding: 5px;">завдання методи дослідження</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 5px;"> наукова новизна (<i>удосконалено, дістало подальшого розвитку</i>) із зазначенням практичного значення отриманих результатів та апробації результатів (назва тез, статті) </td> </tr> </table>	мета об'єкт предмет	завдання методи дослідження	наукова новизна (<i>удосконалено, дістало подальшого розвитку</i>) із зазначенням практичного значення отриманих результатів та апробації результатів (назва тез, статті)		<u>Коротка характеристика роботи</u> (стислий огляд дослідження) Коротко описати зміст розділів
мета об'єкт предмет	завдання методи дослідження				
наукова новизна (<i>удосконалено, дістало подальшого розвитку</i>) із зазначенням практичного значення отриманих результатів та апробації результатів (назва тез, статті)					
<u>Опис методики дослідження по розділу I</u> - стислий огляд результатів дослідження; - виділення проблеми - висновок	<u>Опис методики дослідження по розділу II</u> - стислий огляд результатів дослідження; - виділення проблеми - шляхи поліпшення предмету дослідження (пропозиції щодо поліпшення)				
<u>Опис методики дослідження по розділу III</u> - стислий огляд результатів дослідження; - виділення проблеми - шляхи поліпшення (пропозиції щодо поліпшення)	<u>Загальні висновки по роботі</u> Узагальнення проблеми дослідження (узагальнення проблем, що описані по р. I, II та III) з наданням пропозицій (узагальненні пропозиції по р. I, II та III)				

На одному ватмані (A2) !!! розміщається 4-6 кольорових слайдів в цій послідовності, у слайдах потрібно подавати схеми таблиці, графіки, рисунки, форми документів, методика дослідження та інше. Тексту в постері має бути дуже мало!!! Текст розміщувати у схемах, таблицях. Всі таблиці, схеми та діаграми мають бути підписані. Тривалість доповіді 3-5 хв.;

10. ПІДГОТОВКА ВІДГУКУ ТА РЕЦЕНЗІЇ ДЛЯ ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Завершену магістерську кваліфікаційну роботу студент подає керівникові для перевірки та підготовки відгуку на неї (додаток Д).

Відгук керівника на магістерську кваліфікаційну роботу висвітлює рівень використання студентом магістратури: теоретичних знань для розв'язання задач дослідження; аналіз методики дослідження; оцінку якості вирішення завдань дослідження; аналіз та оцінку запропонованих пропозицій дослідника; участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання в університеті; можливість використання пропозицій магістра в практиці роботи суб'єкта господарювання; наявність професійних навичок по спеціальності; відношення до виконання роботи, інформацію про недоліки роботи, загальні висновки та оцінку магістерської кваліфікаційної роботи. Керівник оцінює магістерську кваліфікаційну роботу записом: «Рекомендується до захисту», а в разі негативної оцінки – «До захисту не рекомендується». У випадку негативного висновку щодо допуску студента магістратури до захисту, це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю керівника.

Магістерська кваліфікаційна робота направляється на внутрішню рецензію на суміжну кафедру у відповідності до розпорядження директора ННІ (додаток Ж). До рецензування залучаються провідні науково-педагогічні працівники НУБіП України. Для студентів, які навчаються без відриву від виробництва, рецензентом може бути фахівець підприємства, установи, організації тощо, де працює студент. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці магістерської кваліфікаційної роботи.

Рецензія подається у письмовому вигляді, в довільній формі і має містити такі складові:

- визначення значення теми магістерської кваліфікаційної роботи для практики та її актуальності;
- аналіз відповідності змісту магістерської кваліфікаційної роботи її меті та завданням;
- визначення глибини висвітлення студентом магістратури реального стану справ у відповідній галузі;
- висновки щодо використання в магістерській кваліфікаційній роботі сучасних емпіричних і теоретичних методів дослідження;
- позитивні сторони магістерської кваліфікаційної роботи та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента;
- оцінку загальних вражень від магістерської кваліфікаційної роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо);
- висновок і рекомендацію щодо можливості допущення магістерської кваліфікаційної роботи до захисту і, за бажанням, може бути висловлено зауваження та думку про оцінку магістерської кваліфікаційної роботи за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, імені, по батькові, місця роботи і посади, яку займає.

Завершена магістерська кваліфікаційна робота, підписана автором, разом з відгуком керівника та рецензією подається на випускову кафедру, де проводиться її попередній захист.

Студент, у якого магістерська кваліфікаційна робота не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, підготовлена без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження, обґрунтованих пропозицій, містить академічний плагіат, не має відгуку, рецензії, до захисту не допускається.

11. ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Для захисту магістерських кваліфікаційних робіт щорічно створюється екзаменаційна комісія, до складу якої входять голова та члени комісії згідно Положення про екзаменаційні комісії у НУБіП України.

Перед захистом студент зобов'язаний ознайомитися з відгуком і рецензією, проаналізувати їх та підготувати відповіді на зауваження.

Безпосередньо на захист студент готує доповідь, презентацію та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, рисунків, які унаочнюють результати дослідження, основні висновки, узагальнення й пропозиції, що містяться у роботі. Необхідну кількість та зміст ілюстративного матеріалу автор визначає самостійно, але погоджує його з керівником. Ілюстративний матеріал має бути забезпечений використанням технічних засобів унаочнення та ілюстрації. Рекомендується розробляти мультимедійні форми презентації результатів досліджень в порядку, наведеному вище.

Захист магістерських кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК і передбачає доповідь випускника магістратури, яка структурно будується у послідовності від актуальності теми дослідження до висновків і пропозицій.

До захисту не допускаються студенти магістратури, які не виконали навчальний та індивідуальний плани роботи і на момент подання до захисту магістерської кваліфікаційної роботи мають академічну заборгованість.

Дата захисту визначається розкладом роботи ЕК, що затверджується ректором університету і доводиться директором ННІ до відома голови, членів ЕК та студентів магістратури за два тижні до дня початку роботи ЕК.

Основна мета презентації – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів магістерської кваліфікаційної роботи. При створенні презентації студенти повинні вирішити два важливих завдання:

1. Створити короткий анотований конспект свого виступу.
2. Викласти результати досліджень та їх основні положення.

Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді студента магістратури. При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- тривалість доповіді 7-10 хв.;
- максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20;
- використовуються ключові слова і фрази, а не речення;
- текстовий матеріал подається у схемах та організаційних діаграмах, числовий – у таблицях або діаграмах (графік – демонстрація змін у часі, діаграма – демонстрація відношення частини до цілого, гістограма – демонстрація порівнянь);
- матеріал може бути підкріплений графічними зображеннями та відеофрагментами;
- дотримана логіка викладу та грамотність;
- доповідь магістра доповнює інформацію на слайді, а не дублює її;

- ефекти анімації не заважають сприйняттю, а акцентують увагу на потрібних моментах доповіді;
- текст легко читається;
- фон, колір тексту та діаграм пасують і відповідають правилу 3 основних кольорів та їх відтінків;
- шаблон оформлення однаковий для всіх слайдів презентації;
- дотримується контраст між текстом, фоном і графікою.

Процедура захисту кваліфікаційної роботи складається з:

- короткого повідомлення автора з демонстрацією презентації (визначається мета, зміст, наукова та практична цінність роботи, питання, винесені на захист, та результати магістерської кваліфікаційної роботи);
- відповідей на запитання членів ЕК;
- відповідей на зауваження рецензента;
- підведення підсумків захисту магістерської кваліфікаційної роботи (додається оцінка кваліфікаційної роботи кожного випускника магістратури за стобальною шкалою).

Рішення ЕК щодо оцінки знань, виявлених при підготовці та захисті магістерської кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння студенту ступеня вищої освіти магістра та видачу йому документа про освіту приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням, звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови ЕК є вирішальним.

Загальна кількість балів за кожним із предметів експертної оцінки, визначає результати захисту магістерських кваліфікаційних робіт за 100-бальною шкалою. Вони переводяться у національні оцінки за чотирибальною шкалою: «відмінно»-90-100, «добре»-74-89, «задовільно»-60-73, «незадовільно»- 01-59 та оцінки ЄКТС.

Результати захисту магістерської кваліфікаційної роботи оголошуються у день захисту після оформлення протоколів засідання ЕК.

Студент, який при захисті магістерської кваліфікаційної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету і йому видається академічна довідка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту кваліфікаційної роботи протягом наступних трьох років. Повторно магістерська кваліфікаційна робота виконується за наявності заяви студента магістратури про допуск до захисту, дозволу ректора НУБіП України і рішення випускової кафедри про затвердження теми кваліфікаційної роботи і призначення керівника.

Якщо захист магістерської кваліфікаційної роботи не відбувся з поважних причин (студент має подати відповідні документи), наказом ректора НУБіП України його строк здобуття освіти може бути продовжений до наступного засідання ЕК, але не більше ніж на один рік. Незалежно від причин, повторний захист магістерської кваліфікаційної роботи в той же рік не допускається.

Додаток А

Директору ННІ

(прізвище, ім'я, по батькові)

студента _____ року навчання _____ групи

спеціальності ДЗ Менеджмент

ОПП «Управління інноваційною та
консалтинговою діяльністю»

Ступеня вищої освіти «Магістр»

Прізвище, ім'я, по-батькові _____

(українською мовою)

Прізвище, ім'я _____

(англійською мовою)

ЗАЯВА

Прошу закріпити мене для написання магістерської кваліфікаційної роботи за
кафедрою та призначити керівником _____

Тема роботи: українською мовою – _____

англійською мовою - _____

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Підпис _____

ПОГОДЖЕНО

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

Директор ННІ

(підпис)

(ПІБ)

Завідувач кафедри

(підпис)

(ПІБ)

Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи

(підпис)

(ПІБ)

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

04.01 – МКР. 1155 «С» 2025.10.29. 010 ПЗ

ПЕТЕНКО БОГДАНА АНДРІЙОВИЧА

2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

УДК

ПОГОДЖЕНО
Директор ННІ

(назва факультету (ННІ))

(підпис)

(ПІБ)

“ ____ ” _____ 20__ р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(підпис)

(ПІБ)

“ ____ ” _____ 20__ р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему _____

Спеціальність **D3 Менеджмент**

Освітня програма **Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю**

Орієнтація освітньої програми **освітньо-професійна**

Гарант освітньої програми

Д-р екон.наук. професор _____

Ольга ВИТВИЦЬКА

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Виконав

(підпис)

(ПІБ студента)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ННІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

“ _____ ” _____ 20 ____ року

З А В Д А Н Н Я

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність **D3 Менеджмент**

Освітня програма **Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю**

Орієнтація освітньої програми **освітньо-професійна**

Тема магістерської кваліфікаційної роботи _____

затверджена наказом проректора НУБіП України від “ _____ ” _____ 20 ____ р. № _____

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____

(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи _____

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. _____

2. _____

3. _____

Перелік графічного матеріалу (за потреби) _____

Дата видачі завдання “ _____ ” _____ 20 ____ р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____

Завдання прийняв до виконання _____

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу студента магістратури
кафедри _____

факультету (ННІ) _____

Національного університету біоресурсів і природокористування України

(прізвище, ім'я та по батькові)

на тему: _____

подану на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» за спеціальністю

(спеціальність)

“ _____ ” _____ 20____.р

Рецензент:

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

**Орієнтовний перелік тем магістерських кваліфікаційних робіт для спеціальності
D3 «Менеджмент»
освітньо-професійної програми «Управління інноваційною та консалтинговою
діяльністю»**

Кожна тема виконується на конкретному об'єкті¹ (об'єктах), що відображається в її назві:

Магістерські кваліфікаційні роботи

1. Формування системи управління інноваційною діяльністю підприємств.
2. Економічні методи управління інноваційною діяльністю підприємств.
3. Управління ризиками в інноваційній діяльності підприємств.
4. Напрямки підвищення ефективності управління інноваційною діяльністю підприємств.
5. Управління розвитком персоналу інноваційного підприємства.
6. Управління відтворенням інноваційного потенціалу підприємства.
7. Організаційно-адміністративний механізм управління інноваційною діяльністю.
8. Стратегічне управління підприємством в євроінтеграційних процесах.
9. Методи Паблік Рілейшинз в інноваційній діяльності підприємства.
10. Інноваційні продукти управління власним капіталом на міжнародних ринках.
11. Міжнародна інноваційна діяльність суб'єктів господарювання України.
12. Управління міжнародним інноваційним проектом.
13. Формування конкурентних переваг в інноваційній діяльності підприємства.
14. Фінансові інновації в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю.
15. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємств.
16. Управління інвестиційною діяльністю підприємств при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності
17. Формування фінансово-кредитного забезпечення інноваційної політики підприємств
18. Управління логістичними витратами підприємств при здійсненні інноваційної діяльності підприємств.
19. Управління консалтинговою діяльністю на ринку фінансових послуг.
20. Управління якістю в сфері інноваційної діяльності.
21. Підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.
22. Планування маркетингової стратегії підприємства при здійсненні інноваційної діяльності
23. Управління комерціалізацією інноваційної продукції
24. Управління інноваційними процесами в аграрній сфері
25. Інформаційні системи в управлінні інноваційною діяльністю підприємства
26. Розвиток механізмів державного регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності.
27. Правове регулювання інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств.
28. Формування інноваційно-інвестиційної політики в аграрній сфері.
29. Управління розвитком кластерних утворень в аграрній сфері.
30. Вдосконалення системи регулювання трансферу технологій в Україні.
31. Удосконалення інформаційного забезпечення реалізації інноваційно-консалтингової діяльності на підприємстві.
32. Удосконалення використання інформаційних систем при реалізації інноваційно-консалтингової діяльності на підприємстві.
33. Розвиток захисту прав на об'єкти інтелектуальної діяльності при реалізації інноваційної діяльності на підприємстві.
34. Удосконалення способів залучення інвестицій з метою започаткування інноваційної

¹ Під об'єктом розуміється підприємство, аграрне об'єднання, орган державного управління тощо.

діяльності на підприємстві.

35. Удосконалення інноваційних проектів при реалізації трансферу технологій на підприємстві.
36. Управління маркетингом на ринку об'єктів інтелектуальної власності.
37. Удосконалення механізмів прийняття інноваційних рішень на підприємстві.
38. Розвиток співробітництва у сфері трансферу технологій орієнтованій інноваційній економіці.
39. Системне управління прийняттям інноваційних рішень на підприємстві.
40. Розвиток державного регулювання інноваційної діяльності в Україні.
41. Вдосконалення механізмів регулювання діяльності венчурних підприємств.
42. Удосконалення механізмів зниження ризикованості в інноваційній діяльності.
43. Управління знаннями в інноваційно-консалтинговій діяльності на підприємстві

Навчальне видання

Методичні рекомендації щодо виконання магістерської кваліфікаційної роботи студентами галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» ДЗ «Менеджмент» освітньо-професійної програми «**Управління інноваційною та консалтинговою діяльністю**»/
уклад.: О.Д. Витвицька, К.В. Крикуненко. Київ: НУБіП, 2025. 32 с.

Електронне видання

Витвицька Ольга Данилівна
Крикуненко Катерина Валеріївна

КИЇВ - 2025